

Środa, 12 marca 2014 r.

P7_TA(2014)0229

Priorytety w stosunkach UE z państwami Partnerstwa Wschodniego**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie oceny i wyznaczenia priorytetów w stosunkach UE z państwami Partnerstwa Wschodniego (2013/2149(INI))**

(2017/C 378/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając zainicjowanie Partnerstwa Wschodniego dnia 7 maja 2009 r. w Pradze,
- uwzględniając rozpoczęcie działalności przez Zgromadzenie Parlamentarne Euronest w dniu 3 maja 2011 r. w czasie 7. kadencji Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając powołanie Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego i jego dotychczasowy dorobek, w tym zalecenia i inne dokumenty opracowane w ramach pięciu grup roboczych lub podczas corocznych zebrań tego forum, które odbyły się: w dniach 16–17 listopada 2009 r. w Brukseli (Belgia), w dniach 18–19 listopada 2010 r. w Berlinie (Niemcy), w dniach 28–30 listopada 2011 r. w Poznaniu (Polska), w dniach 28–30 listopada 2012 r. w Sztokholmie (Szwecja) oraz w dniach 4–5 października 2013 r. w Kiszyniowie (Mołdawia),
- uwzględniając powołanie przez Komitet Regionów Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP), której posiedzenie inauguracyjne odbyło się 8 września 2011 r. w Poznaniu w Polsce, oraz opracowane dotychczas przez CORLEAP opinie,
- uwzględniając wnioski ze szczytu, który odbył się w dniach 29–30 października 2011 r. w Warszawie,
- uwzględniając wnioski ze szczytu, który odbył się w dniach 28–29 listopada 2013 r. w Wilnie,
- uwzględniając następujące komunikaty Komisji: z dnia 11 marca 2003 r. pt. „Rozszerzona Europa – sąsiedztwo: nowe ramy stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami” (COM(2003)0104), z dnia 12 maja 2004 r. pt. „Europejska polityka sąsiedztwa – dokument strategiczny” (COM(2004)0373), z dnia 4 grudnia 2006 r. pt. „Wzmocnienie europejskiej polityki sąsiedztwa” (COM(2006)0726), z dnia 5 grudnia 2007 r. pt. „Silna europejska polityka sąsiedztwa” (COM(2007)0774), z dnia 3 grudnia 2008 r. pt. „Partnerstwo Wschodnie” (COM(2008)0823) oraz z dnia 12 maja 2010 r. pt. „Podsumowanie europejskiej polityki sąsiedztwa” (COM(2010)0207),
- uwzględniając wspólne komunikaty Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 20 marca 2013 r. pt. „Europejska polityka sąsiedztwa: działania na rzecz wzmocnienia partnerstwa” (JOIN(2013) 4) oraz z dnia 25 maja 2011 r. pt. „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie” (COM(2011)0303),
- uwzględniając wnioski Rady do Spraw Zagranicznych w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 26 lipca 2010 r. i 20 czerwca 2011 r. oraz w sprawie Partnerstwa Wschodniego z dnia 18 i 19 listopada 2013 r., a także wnioski Rady do Spraw Zagranicznych (handel) z dnia 26 września 2011 r. oraz wnioski Rady Europejskiej z dnia 7 lutego 2013 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 19 i 20 grudnia 2013 r. dotyczące Partnerstwa Wschodniego,
- uwzględniając wspólne komunikaty Komisji oraz Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 15 maja 2012 r. pt. „Partnerstwo Wschodnie: plan działania w okresie poprzedzającym jesienny szczyt w 2013 r.” (JOIN(2012) 13) i pt. „Realizacja nowej europejskiej polityki sąsiedztwa” (JOIN(2012) 14) oraz towarzyszące im wspólne dokumenty robocze służb z dnia 20 marca 2013 r. („Sprawozdania regionalne”, SWD(2013) 0085 i 0086),

Środa, 12 marca 2014 r.

- uwzględniając wspólny komunikat Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2011 r. pt. „Prawa człowieka i demokracja w centrum działań zewnętrznych UE – dążenie do bardziej skutecznego podejścia” (COM(2011)0886),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa na lata 2014–2020,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście rynku energii i harmonizacji między partnerami z Europy Wschodniej a państwami UE ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 23 października 2013 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa: dążenie do wzmocnienia partnerstwa. Stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdań za rok 2012 ⁽²⁾, z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa ⁽³⁾ oraz z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru wschodniego ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady określającego wspólne zasady i procedury wdrażania unijnych instrumentów na rzecz działań zewnętrznych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoje stanowisko z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia instrumentu finansowego na rzecz wspierania demokracji i praw człowieka na świecie ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2011 r. w sprawie polityk zewnętrznych UE na rzecz demokracji ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoje coroczne rezolucje w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym szczególnie ostatnie rezolucje odnoszące się do wydarzeń w południowym i wschodnim sąsiedztwie UE tj.: rezolucję z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka na świecie oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie, w tym wpływu na strategiczną politykę UE w dziedzinie praw człowieka ⁽⁸⁾, rezolucję z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2011 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽⁹⁾, rezolucję z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2012 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoje zalecenia dla Rady z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie warunków ewentualnego utworzenia Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji (EED) ⁽¹¹⁾ oraz utworzenie EED w 2012 r. i rozpoczęcie w pełni działalności przez EED w 2013 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie przeglądu strategii UE w zakresie praw człowieka ⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2012 r. w sprawie strategii wolności cyfrowej w polityce zagranicznej UE ⁽¹³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie wolności prasy i mediów na świecie ⁽¹⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 338 z 19.11.2013, s. 3.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0446.

⁽³⁾ Dz.U. C 168 E z 14.6.2013, s. 26.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 296 E z 2.10.2012, s. 105.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0565.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0570.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 33 E z 5.2.2013, s. 165.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 258 E z 7.9.2013, s. 8.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0503.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0575.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 257 E z 6.9.2013, s. 13.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0504.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0470.

⁽¹⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0274.

Środa, 12 marca 2014 r.

- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A7-0157/2014),
- A. mając na uwadze, że europejska polityka sąsiedztwa, a zwłaszcza Partnerstwo Wschodnie, opiera się na wspólnocie wartości i na wspólnym zobowiązaniu do przestrzegania prawa międzynarodowego, podstawowych wartości i zasad wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także praworządności oraz wspólnym zobowiązaniu na rzecz gospodarki rynkowej, zrównoważonego wzrostu i dobrych rządów; mając na uwadze, że celem Partnerstwa Wschodniego jest szerzenie, wymiana i promowanie wartości i zasad, na których opiera się UE, zwłaszcza zasad pokoju, przyjaźni, solidarności i dobrobytu, w celu przyczynienia się do budowania i konsolidowania zdrowych demokracji, realizowania celu w postaci zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz zarządzania powiązaniem transgranicznymi, z myślą o przyspieszeniu stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej krajów partnerskich z UE; mając na uwadze, że podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie wszyscy uczestnicy po raz kolejny potwierdzili ich zobowiązanie do wdrażania powyższych zasad przewodnich;
- B. mając na uwadze, że kolejne rozszerzenia UE zbliżyły Armenię, Azerbejdżan, Gruzję, Mołdawię, Ukrainę i Białoruś do granic UE i dlatego też ich bezpieczeństwo, stabilność oraz dobrobyt w coraz większym stopniu mają wpływ na bezpieczeństwo, stabilność oraz dobrobyt UE i odwrotnie;
- C. mając na uwadze, że wolności, wartości demokratyczne i prawa człowieka mogą rozwijać się wyłącznie w odpowiednim środowisku cechującym się stabilnością gospodarczo-społeczną, a także bezpieczeństwem krajowym i międzynarodowym, czego dowodem jest historia samej UE;
- D. mając na uwadze, że chociaż podstawowe zasady i cele europejskiej polityki sąsiedztwa dotyczą wszystkich partnerów, to stosunki UE z każdym z jej partnerów mają charakter wyjątkowy, a instrumenty europejskiej polityki sąsiedztwa są dostosowane w taki sposób, aby służyć konkretnym potrzebom każdej z tych relacji;
- E. mając na uwadze, że na szczycie Partnerstwa Wschodniego w Wilnie ukazano potrzebę refleksji nad unijną polityką wobec partnerów wschodnich;
- F. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie jest skierowane do krajów Europy Wschodniej w rozumieniu art. 8 i 49 Traktatów; mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie powinno wspierać przemiany demokratyczne i procesy reform oraz stanowić odpowiedź na europejskie aspiracje społeczeństw krajów partnerskich;
- G. mając na uwadze, że europejskie aspiracje krajów Partnerstwa Wschodniego są głęboko zakorzenione, a kraje te, po dziesięcioleciach istnienia w ramach ZSRR, wciąż przechodzą trudny okres przemian na drodze ku systemowi demokratycznemu opartemu na praworządności i poszanowaniu praw człowieka oraz wolności obywatelskich; mając na uwadze, że w niektórych krajach Partnerstwa Wschodniego nie ma porozumienia co do ich europejskiej przyszłości;
- H. mając na uwadze, że należy wykorzystać obecne ożywienie stosunków z partnerami wschodnimi i zachęcać społeczeństwa krajów Partnerstwa Wschodniego do dążenia do pogłębienia reform demokratycznych; mając na uwadze, że proces stowarzyszenia z UE ma właśnie to na celu oraz że należy realizować ten proces mimo obecnych komplikacji w niektórych krajach Partnerstwa Wschodniego;
- I. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie powinno wspierać bezpieczeństwo polityczne, gospodarcze i geopolityczne oraz społeczny i kulturowy wymiar współpracy;
- J. mając na uwadze, że Europejski Instrument Sąsiedztwa jest głównym narzędziem służącym świadczeniu unijnego wsparcia i pomocy krajom Partnerstwa Wschodniego; mając na uwadze, że odzwierciedla on zróżnicowanie oraz podejście oparte na zasadzie „więcej za więcej”, a także przewiduje istotne zachęty finansowe dla tych krajów sąsiadujących, które przeprowadzają reformy demokratyczne;
- K. mając na uwadze, że kraje Partnerstwa Wschodniego wciąż dążą do rozwoju politycznego, oraz że partnerstwo zaproponowane przez UE opiera się na ich własnej woli politycznej, ale okazało się niewystarczającym bodźcem do zmian i reform, mimo zdecydowanych aspiracji europejskich obywateli krajów Partnerstwa Wschodniego; mając na uwadze, że ostatnie wydarzenia w krajach Partnerstwa Wschodniego oraz rezultat szczytu w Wilnie zwracają uwagę na potrzebę wzmocnienia strategicznego charakteru Partnerstwa Wschodniego oraz podjęcia wzmoczonych wysiłków w celu promowania wzajemnych korzyści płynących z układów o stowarzyszeniu i zwiększania świadomości na ten temat, a także wskazują na to, że kraje te przy podejmowaniu suwerennych decyzji są wciąż narażone na silną presję i szantaż ze strony państw trzecich; mając na uwadze, że kraje Partnerstwa Wschodniego muszą być wolne i suwerenne, aby móc w pełni korzystać z przysługującego im prawa do decydowania o ich przyszłości, i nie mogą być narażone na nadmierną presję zewnętrzną, groźby ani zastraszanie; mając na uwadze, że każde państwo ma suwerenne prawo do przystąpienia do dowolnej organizacji międzynarodowej bądź sojuszu międzynarodowego oraz do decydowania o własnej przyszłości bez żadnych wpływów z zewnątrz;

Środa, 12 marca 2014 r.

- L. mając na uwadze, że w świetle ostatnich wydarzeń unijna polityka względem Partnerstwa Wschodniego jest błędnie postrzegana przez niektórych graczy geopolitycznych jako gra o sumie stałej, i w związku z tym należy wziąć pod uwagę ich negatywną rolę;
- M. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie nie ma w żadnej mierze na celu pogarszania ani utrudniania stosunków dwustronnych z Federacją Rosyjską, lecz – przeciwnie – jest otwarte na rozwijanie synergii z Moskwą w celu tworzenia najkorzystniejszych warunków dla zrównoważonego rozwoju wspólnych krajów sąsiedzkich;
1. przypomina o celu Partnerstwa Wschodniego, którym jest wzmacnianie europejskiej integracji partnerów wschodnich w wymiarze politycznym, gospodarczym i kulturowym w oparciu o wzajemne wartości, interesy i zobowiązanie do przestrzegania prawa międzynarodowego, wartości podstawowych, zobowiązanie do dobrego sprawowania władzy, do gospodarki rynkowej oraz w oparciu o współwłasność i wspólną odpowiedzialność; w związku z tym przychylnie odnosi się do ustanowienia podmiotów w ramach Partnerstwa Wschodniego – Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego i CORLEAP – oraz do podjętych przez nie działań, a także do innych inicjatyw, takich jak Kongres Inicjatyw Europy Wschodniej; zauważa jednak, że ostatnie wydarzenia w niektórych krajach Partnerstwa Wschodniego ukazały kruchość tego procesu integracji politycznej, gospodarczej i społecznej; podkreśla znaczenie dialogu ze społeczeństwem jako metody transformacji; zachęca do częstszego i bardziej efektywnego dialogu z lokalnymi i regionalnymi władzami oraz z parlamentami, liderami biznesu i społeczeństwem obywatelskim w celu uzyskania poparcia dla reformy wśród wyborców, którzy będą w stanie wywierać wpływ na krajowe procesy podejmowania decyzji;
 2. wyraża zaniepokojenie faktem, że całe Partnerstwo Wschodnie zostało niedawno poważnie wystawione na próbę przez strony trzecie oraz wzywa wszystkich zaangażowanych uczestników do dochowania swojego zobowiązania i dalszego zaangażowania w ten projekt;
 3. podkreśla, że perspektywa europejska, w tym prawo do ubiegania się o członkostwo na mocy art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej, mogłaby stanowić siłę napędową reform w tych państwach i dalej wzmacniać ich zaangażowanie na rzecz takich wspólnych wartości i zasad, jak demokracja, praworządność, poszanowanie praw człowieka i dobre rządy, a także podkreśla, że kraje Partnerstwa Wschodniego najbardziej zaangażowane na rzecz pogłębiania stosunków z UE i wyrażające gotowość do podjęcia i wdrożenia koniecznych reform zarówno na szczeblu politycznym, jak i gospodarczym, należy należycie wziąć pod uwagę i wspierać, tworząc tym samym zachętę do dalszej integracji europejskiej;
 4. uznaje, że obecnie bardziej niż kiedykolwiek społeczeństwa Partnerstwa Wschodniego przychylne integracji z Unią Europejską potrzebują zdecydowanego, aktywnego i natychmiastowego wsparcia ze strony UE, które powinno do nich dotrzeć różnymi kanałami i za pośrednictwem różnych sektorów polityki, począwszy od pomocy finansowej, a skończywszy na systemach ułatwienia ruchu wizowego;
 5. uważa, że należy przeprowadzić kompleksową analizę skuteczności projektu Partnerstwa Wschodniego, w tym dokładnie ocenić jego sukcesy i porażki, uważa ponadto, że potrzebuje on dalszej refleksji, nowego impulsu i jasnej wizji rozwoju, koncentrującej się w równej mierze na współpracy politycznej co na partnerstwie ze społeczeństwami krajów Partnerstwa Wschodniego, jak i na zapewnieniu tym społeczeństwom możliwości wyboru opcji europejskiej; wzywa zatem UE, by skoncentrowała się przede wszystkim na inwestowaniu w natychmiastowy postęp na rzecz obywateli, a w związku z tym by wprowadziła system bezwizowy w celu wspierania młodzieży i przyszłych liderów, a także by poświęciła większą uwagę wzmocnieniu pozycji społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla znaczenie sektora energetycznego, sektora transportu i badań naukowych dla zakresu integracji europejskiej krajów Partnerstwa Wschodniego;
 6. uważa, że skutkiem szczytu w Wilnie jest podkreślenie konieczności nadania Partnerstwu Wschodniemu bardziej strategicznego charakteru; zaleca w związku z tym elastyczne stosowanie narzędzi, którymi dysponuje UE, takich jak pomoc makroekonomiczna, łagodzenie ograniczeń handlowych, projekty służące zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego i modernizacji gospodarczej oraz szybkie wdrożenie liberalizacji przepisów wizowych, zgodnie z europejskimi wartościami i interesami;
 7. wzywa Komisję do opracowania zielonej księgi w sprawie przyszłości Partnerstwa Wschodniego po szczycie w Wilnie;
 8. wzywa Komisję i ESDZ, by podczas określania dwustronnych i wielostronnych priorytetów Unii, a także zasad finansowania w ramach ENI, uwzględniły wnioski wyciągnięte z ostatnich wydarzeń w ramach Partnerstwa Wschodniego;
 9. uważa, że procesy przemian demokratycznych oparte na praworządności, poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności mają kluczowe znaczenie dla budowania silnego i trwałego partnerstwa z krajami Partnerstwa Wschodniego;

Środa, 12 marca 2014 r.

10. podkreśla ważną rolę, jaką odgrywa społeczeństwo obywatelskie w procesie transformacji i reform oraz w dialogu politycznym w krajach Partnerstwa Wschodniego, wzywa UE do zacieśnienia współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i zapewnienia mu wsparcia w postaci szeregu różnych instrumentów finansowania;

11. z zadowoleniem przyjmuje przyznanie w 2013 r. środków z programu na rzecz integracji i współpracy w ramach Partnerstwa Wschodniego (EaPIC) (należącego do zakresu Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa), które rozdzielono między Mołdawię, Gruzję i Armenię jako dodatkowe finansowanie dla tych krajów Partnerstwa Wschodniego, które czynią postępy w zakresie reform zmierzających ku pogłębieniu demokracji i zwiększeniu poszanowania praw człowieka;

12. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący umożliwienia obywatelom Mołdawii bezwizowego podróżowania do strefy Schengen; podkreśla, że liberalizacja reżimu wizowego powinna być priorytetem, i wzywa do zwiększenia wysiłków w tym zakresie; w związku z tym zauważa, że liberalizacja reżimu wizowego jest tylko jednym z wielu procesów, których celem jest zbliżenie do siebie społeczeństw, oraz że należy wzmocnić wysiłki w tym zakresie, zwłaszcza jeżeli chodzi o pogłębienie współpracy w dziedzinie edukacji, nauki, kultury i sportu; podkreśla, że wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu za wynagrodzeniem i bez wynagrodzenia, wolontariacie lub pracy w charakterze *au pair* stanowi narzędzie, które wywrze ogromny wpływ na obszar edukacji i kultury; wzywa do szybkiego przyjęcia powyższej dyrektywy przewidującej wizy długoterminowe i dokumenty pobytowe dla obywateli państw trzecich przybywających w powyższych celach;

13. podkreśla znaczenie inwestowania w projekty na rzecz młodzieży i przyszłych liderów dzięki wykorzystywaniu wszystkich możliwości odbywania stypendium w ramach programu Erasmus+, tak aby rozwijać wymianę studentów i nauczycieli między krajami Partnerstwa Wschodniego a państwami członkowskimi UE dzięki dalszemu wsparciu finansowemu dla Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego na uchodźstwie oraz dzięki utworzeniu Uniwersytetu Partnerstwa Wschodniego i Europejskiego Kolegium Morza Czarnego, które oferowałyby możliwości rozwoju programów edukacyjnych na różnych poziomach z myślą o kształtowaniu przyszłych liderów z krajów Partnerstwa Wschodniego oraz państw członkowskich UE, a także o dalszym promowaniu projektów akademickich i edukacyjnych, które już dowiodły swojej wartości w tym obszarze, takich jak Kolegium Europejskie;

14. wzywa do organizowania częstszych wymian szkolnych między państwami członkowskimi UE a krajami Partnerstwa Wschodniego oraz uważa, że należy przeznaczyć na ten cel specjalne środki finansowe;

15. podkreśla, że należy pogłębić współpracę młodzieży w ramach „Młodzieżowego Okna Partnerstwa Wschodniego” będącego elementem programu „Młodzież w działaniu”, wspierając tym samym aktywność obywatelską młodych ludzi, a także propagując wśród nich solidarność i tolerancję; z zadowoleniem odnosi się w tym kontekście do Szczytu Młodzieży Partnerstwa Wschodniego, który odbył się w październiku 2013 r. i przyczynił się do ułatwienia dialogu politycznego oraz tworzenia sieci kontaktów z decydentami i młodymi ludźmi z UE i krajów Partnerstwa Wschodniego;

16. uważa, że trudności w propagowaniu i wdrażaniu Partnerstwa Wschodniego można pokonać dzięki przywróceniu równowagi zaangażowaniu UE wykraczającemu poza dialog polityczny oraz wzmocnieniu tego zaangażowania, tak aby uwzględnić oraz rozwijać także wymiar społeczny, gospodarczy i kulturowy; wzywa UE do zwiększenia jej obecności w krajach partnerskich poprzez wykorzystanie bardziej interaktywnych środków przekazu audiowizualnego oraz mediów społecznościowych w odnośnych językach lokalnych w celu dotarcia do całego społeczeństwa; wzywa Komisję do przygotowania jasnej strategii komunikacji dla społeczeństw w krajach Partnerstwa Wschodniego, mającej na celu wyjaśnienie im korzyści płynących z układów o stowarzyszeniu, w tym z pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu jako narzędzi mogących posłużyć do modernizacji ich systemów politycznych i gospodarki;

17. podkreśla, że UE i partnerzy z Europy Wschodniej stoją przed wspólnymi wyzwaniami politycznymi w odniesieniu do zapewnienia niezawodnych i bezpiecznych dostaw energii; przypomina, że współpraca w zakresie bezpieczeństwa energetycznego została wyraźnie wskazana wśród priorytetów Partnerstwa Wschodniego i europejskiej polityki sąsiedztwa; przypomina, że Traktat o Wspólnocie Energetycznej kładzie podwaliny pod w pełni zintegrowany regionalny rynek energii sprzyjający wzrostowi i inwestycjom oraz stwarza stabilne ramy prawne; uważa, że dalsze postępy w zakresie integracji sieci gazowo-elektrycznych, w tym przepływów w kierunku przeciwnym do głównego, w tym regionie mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia celów wspólnoty energetycznej; podkreśla, że należy położyć większy nacisk na konsolidację, udoskonalenie i efektywność sektora energetycznego, które należą do podstawowych warunków modernizacji gospodarki, na zwiększanie bezpieczeństwa energetycznego i konkurencyjności, a także na opracowanie strategii energetycznych zgodnych z zobowiązaniami europejskiej wspólnoty energetycznej i celami UE; wzywa do kontynuacji reform na rynku gazu i energii elektrycznej oraz do zapewnienia odpowiedniego udziału energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z polityką i normami UE; uznaje, że zależność energetyczna krajów Partnerstwa Wschodniego od państw trzecich oraz niewłaściwa dywersyfikacja dostaw komplikuje dynamikę integracji europejskiej, w tym zakresie przypomina, że projekty, takie jak gazociąg Południowy zwiększają zależność UE od rosyjskiego gazu, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do

Środa, 12 marca 2014 r.

szybkiego uruchomienia projektów, które pomogą złagodzić skutki tego stanu rzeczy; apeluje do Komisji i Rady, by uczyniły z solidarności podstawą zasadę wspólnoty energetycznej, której to zasady powinny w pełni przestrzegać wszystkie podmioty aktywne na rynku UE;

18. wzywa do zawierania klauzuli dotyczącej bezpieczeństwa energetycznego we wszystkich umowach z krajami Partnerstwa Wschodniego w celu zagwarantowania pełnego przestrzegania przepisów obowiązujących w obrębie wewnętrznego rynku energii UE oraz do uwzględniania w tych umowach mechanizmu wczesnego ostrzegania w celu zagwarantowania wczesnej oceny potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z przesyłem i dostawami energii z państw trzecich, a także do ustanowienia wspólnych ram wzajemnej pomocy, solidarności i rozstrzygnięcia sporów;

19. wzywa do stosowania wobec poszczególnych krajów partnerskich podejścia bardziej dostosowanego do konkretnych potrzeb – również poprzez lepsze uwzględnianie ich szczególnych uwarunkowań geopolitycznych, wdrożenie zasad zróżnicowania i „więcej za więcej”, jednak przy zachowaniu ogólnej koordynacji; jest głęboko przekonany, że intensywność i zakres stosunków z każdym krajem partnerskim powinny być odzwierciedleniem jego własnych aspiracji europejskich, zaangażowania na rzecz wspólnych wartości oraz postępu w zakresie dostosowywania własnych przepisów do unijnego ustawodawstwa, ocenianych w oparciu o jasne wskaźniki i osiągnięcia tego kraju; jest zdania, że projekt Partnerstwa Wschodniego musi być ukierunkowany na przyszłość oraz elastyczny – pod względem instytucjonalnym i koncepcyjnym – aby móc zapewnić długoterminowe zachęty dla wszystkich partnerów, w tym partnerów najbardziej zaawansowanych, a tym samym dalej intensyfikować stosunki z UE; uważa ponadto, że Partnerstwo Wschodnie nie powinno skupiać się wyłącznie na celach o charakterze normatywnym, ale powinno także dotrzeć do obywateli za sprawą podejścia oddolnego w celu uświadomienia opinii publicznej korzyści płynących z ewentualnego stowarzyszenia z UE; przypomina, że postępy partnerstwa będą zależały od postępu i istotnych wysiłków w odniesieniu do poszanowania praw człowieka, do reform systemu sądownictwa, reform administracji publicznej, walki z korupcją oraz zwiększenia udziału obywateli w publicznym procesie podejmowania decyzji;

20. wzywa Komisję do bardziej wnikliwego przeanalizowania możliwości zmniejszenia, w stosownych przypadkach, barier handlowych, nawet przed podpisaniem i wdrożeniem pogłębionych i kompleksowych umów o wolnym handlu, aby społeczeństwa i przedsiębiorstwa odnośnych krajów Partnerstwa Wschodniego odczuły wcześniej korzyści gospodarcze płynące z bliższej współpracy z UE;

21. zauważa, jak ważne dla zapewnienia postępów Partnerstwa z udziałem wszystkich sześciu partnerów jest niewykluczanie nikogo; podkreśla zatem konieczność dalszego wzmacniania wymiaru wielostronnego oraz zachęca do odbywania regularnych obrad na szczeblu ministerialnym w odniesieniu do całego spektrum strategii politycznych;

22. w związku z powyższym podkreśla, tak jak w przypadku Ukrainy, znaczenie podejmowania przez Radę natychmiastowych działań, w tym zwiększonych nacisków dyplomatycznych oraz wprowadzenia indywidualnie ukierunkowanych środków, zakazów podróżowania oraz zamrożenia aktywów i majątku wobec urzędników, ustawodawców i sponsorujących ich przedsiębiorstw, ponoszących odpowiedzialność za przypadki naruszenia praw człowieka, oraz nasilenia wysiłków na rzecz zwalczania prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania przez przedsiębiorstwa i przedsiębiorców z zaangażowanych państw w europejskich bankach;

23. wyraża zaniepokojenie brakiem wspólnego zrozumienia istoty współpracy między UE i krajami Partnerstwa Wschodniego; zauważa z niepokojem, że UE jest często postrzegana jako darczyńca, a kraje partnerskie jako beneficjenci, podczas gdy wszystkie strony powinny odgrywać podwójną rolę; ostrzega, że taki rodzaj postrzegania przez opinię publiczną może prowadzić do nierealnych oczekiwań wśród społeczeństw krajów Partnerstwa Wschodniego;

24. ubolewa, że państwa członkowskie często mają odmienne poglądy i nie mają wspólnego stanowiska, jeżeli chodzi o stosunki z krajami Partnerstwa Wschodniego i przemiany w tych krajach; z zaniepokojeniem dostrzega, że państwa członkowskie nie rozumieją, iż współpraca i wspólne stanowisko w niektórych kwestiach mają znaczenie strategiczne; wzywa do przeprowadzenia kompleksowego przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa, zwłaszcza w odniesieniu do wschodnich sąsiadów w świetle ostatnich wydarzeń, a także w zakresie konkretnych i wymiernych środków, zwłaszcza tych skierowanych do obywateli krajów Partnerstwa Wschodniego;

25. zaleca dalsze wzmocnienie wielostronnego charakteru Partnerstwa Wschodniego w celu stworzenia sprzyjającego klimatu dla współpracy, przyjaźni i stosunków dobrosąsiedzkich, które będą wspierać cele w zakresie politycznego stowarzyszenia, a zwłaszcza integracji gospodarczej i zachęcania do podejmowania wielostronnych inicjatyw na rzecz współpracy i wspólnych projektów, zaleca ponadto rozwijanie współpracy transgranicznej i regionalnej, zwłaszcza w obszarach takich jak transport, kontakty międzyludzkie, środowisko, bezpieczeństwo granic i bezpieczeństwo energetyczne, oraz przypomina, że UE przypisuje w tym zakresie duże znaczenie działalności Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest; uważa, że należy jednak – w miarę możliwości – kontynuować współpracę w oparciu o dwustronną podstawę między UE, z jednej strony, a krajami partnerskimi, z drugiej strony;

Środa, 12 marca 2014 r.

26. podkreśla, że należy bardziej koncentrować się na przekazywaniu doświadczeń z reform demokratycznych, czerpiąc z bogatego doświadczenia, którym dysponują kraje europejskie w zakresie procesu ustanawiania i ochrony ustrojów demokratycznych opartych na poszanowaniu podstawowych wartości i praworządności; dotyczy to zwłaszcza państw członkowskich, które mogłyby budować zarówno na własnych doświadczeniach w zakresie integracji z UE, jak i na ich bliskich stosunkach z krajami Partnerstwa Wschodniego, przy jednoczesnym uznaniu specyficznych uwarunkowań poszczególnych krajów, podkreśleniu wzajemnych korzyści oraz osiągnięciu równowagi między warunkowością i solidarnością, również w interesie dalszego rozwoju samej UE; sugeruje, aby przeanalizować możliwości partnerskiego uczenia się na szczeblu politycznym i technicznym, co zwiększyłyby świadomość i wiedzę na temat budowania demokracji i praworządności;

27. jest zdania, że UE powinna bardziej aktywnie zachęcać kraje partnerskie do walki z łamaniem praw człowieka; wzywa państwa członkowskie do wdrożenia Wytycznych UE w sprawie obrońców praw człowieka i przypomina, że w przypadku poważnego naruszenia praw człowieka i podstawowych wolności UE może, zgodnie z traktatami, sama rozważyć możliwość wprowadzenia środków ograniczających lub sankcji w ramach WPZiB, w tym embarga na broń, zakazu wywozu sprzętu służącego do represji wewnętrznych, ograniczeń wizowych lub zakazu podróżowania dla osób, które są bezpośrednio lub pośrednio odpowiedzialne za poważne naruszenia praw człowieka lub represje wobec społeczeństwa obywatelskiego i demokratycznej opozycji lub których działania w inny sposób poważnie szkodzą demokracji lub praworządności, jak również zamrażania aktywów i zasobów finansowych; podkreśla konieczność zapewnienia wybiórczości i ukierunkowania sankcji, tak aby nie wpływały one na życie zwykłych obywateli;

28. z zadowoleniem przyjmuje pozytywny skutek szczytu w Wilnie, jakim jest parafowanie układów o stowarzyszeniu, w tym pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu z Republiką Mołdawii i Gruzją, ubolewa jednak, że szczyt w Wilnie nie przyniósł wszystkich oczekiwanych rezultatów; wzywa do podpisania oraz pełnego, szybkiego i skutecznego wdrożenia w stosownych przypadkach układów o stowarzyszeniu z krajami partnerskimi, tak aby wspierać modernizację i proces reform w tych krajach, zwłaszcza w dziedzinach związanych z konsolidacją dobrych rządów, praworządności, ochrony praw człowieka i zwalczania korupcji, a także sprzyjać budowaniu i unowocześnieniu gospodarki krajów partnerskich i wprowadzeniu prawodawstwa przyjaznego dla przedsiębiorczości; wzywa w związku z tym ESDZ i Komisję do wskazania obszarów i dziedzin współpracy w ramach programów stowarzyszeniowych, w których mogłoby się już rozpocząć krótko- i średnioterminowe wdrażanie;

29. ubolewa nad tym, że Rosja, która postrzega zacieśnianie stosunków między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego jako działanie wymierzone w jej interesy, nieustannie wywiera presję na kraje Partnerstwa Wschodniego za pomocą narzędzi gospodarczych, politycznych i wojskowych; podkreśla potrzebę podniesienia tej kwestii podczas rozmów z Rosją, a także potrzebę poważnej dyskusji w gronie państw członkowskich UE na temat nowych sposobów konstruktywnego angażowania Rosji w inicjatywy, które odzwierciedlają wspólne interesy, w kontekście bezpiecznego, stabilnego i dobrze prosperującego europejskiego sąsiedztwa, a tym samym porzucenia przestarzałego i niebezpiecznego myślenia w kategoriach stref wpływu; wzywa UE do podjęcia konkretnych środków, w tym pomocy gospodarczej, złagodzenia ograniczeń handlowych, projektów służących zwiększeniu bezpieczeństwa energetycznego i modernizacji gospodarczej w celu wsparcia europejskich aspiracji krajów Partnerstwa Wschodniego, wzywa również UE do przyjęcia wspólnej strategii wobec Rosji; wzywa ponadto do szczerego i otwartego dialogu z państwami trzecimi w celu maksymalizacji wysiłków na rzecz opracowania synergii przynoszących korzyści krajom Partnerstwa Wschodniego;

30. przypomina, że współpraca z krajami Partnerstwa Wschodniego powinna obejmować następujące cele: zacieśnienie partnerstwa strategicznego, wzmocnienie kontaktów międzyludzkich między UE a krajami Partnerstwa Wschodniego, utworzenie sieci powiązań społecznych z myślą o dalszej integracji oraz wspieranie modernizacji i orientacji proeuropejskiej oprócz zwykłej stabilizacji;

31. podkreśla potrzebę zwiększenia wiedzy w krajach Partnerstwa Wschodniego na temat Unii Europejskiej; podkreśla, że delegatury UE w krajach Partnerstwa Wschodniego powinny odgrywać kluczową rolę we wspieraniu kampanii na rzecz widoczności działań UE;

32. zachęca do zacieśnienia stosunków między krajami partnerskimi oraz do wspierania stabilności i budowania wielostronnego zaufania; podkreśla w związku z tym znaczenie rozwijania prawdziwie wielostronnego wymiaru w Partnerstwie Wschodnim w celu poprawy stosunków dobrosąsiedzkich, zacieśnienia współpracy regionalnej oraz wyjaśniania dwustronnych nieporozumień;

Środa, 12 marca 2014 r.

33. powtarza swój pogląd, że zamrożone konflikty utrudniają pełny rozwój Partnerstwa Wschodniego oraz wzbudzają nienawiść, wrogość i napięcie wśród narodów kilku krajów Partnerstwa Wschodniego; zauważa znaczenie osiągnięcia sprawiedliwych rozwiązań i długotrwałego pokoju w oparciu o zasady prawa międzynarodowego; w tym celu wzywa wszystkie strony do stworzenia sprzyjających warunków poprzez powstrzymanie się od retoryki nienawiści i podżegania do wojny oraz wprowadzenie środków budujących zaufanie, mających na celu rozwiązanie kwestii humanitarnych, gospodarczych oraz innych kwestii po wszystkich stronach obecnych linii podziału; podkreśla znaczenie współpracy regionalnej i inicjatyw na rzecz budowania zaufania wśród stron; podkreśla znaczenie wzmocnienia zasady stosunków dobrosąsiedzkich jako kluczowego elementu służącego rozwiązywaniu konfliktów; wyraża zaniepokojenie faktem, że wysiłki UE i przeznaczone przez nią zasoby okazały się jak dotąd niewystarczające do osiągnięcia jakichkolwiek namacalnych rezultatów; wzywa Komisję do zintensyfikowania programów budowania zaufania na obszarach ogarniętych konfliktami w celu przywrócenia dialogu i ułatwienia kontaktów międzyludzkich; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i ESDZ do opracowania innowacyjnych środków i podejść, takich jak strategię komunikacji publicznej, rozpatrywanie pragmatycznych inicjatyw oraz nieformalne kontakty i konsultacje, w celu wsparcia kultury obywatelskiej i dialogu obywatelskiego;

34. jest zdania, że uczestnictwo i zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego UE oraz krajów partnerskich ma kluczowe znaczenie dla postępu polityki Partnerstwa Wschodniego; podkreśla, że uczestnictwo i aktywny wkład Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego na wszystkich szczeblach tej wielostronnej platformy są jak najbardziej pożądane i należy je dalej wzmacniać;

35. jest zdania, że współpraca między organizacjami społeczeństwa obywatelskiego jest dobrą podstawą budowania prawdziwych kontaktów międzyludzkich, które nie powinny być ograniczone granicami państwowymi; zaleca ściślejszą współpracę i koordynację między Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego a jego odpowiednikiem na szczeblu UE-Rosja;

36. jest zdania, że należy precyzyjnie określić instrumenty współpracy, biorąc pod uwagę dostępne instrumenty i programy oraz koncentrując się w szczególności na edukacji i wymianie naukowej; wzywa do zapewnienia dodatkowych środków finansowych na wdrożenie Partnerstwa Wschodniego oraz wsparcie reform, przewodnich inicjatyw i projektów; wzywa wszystkie sześć krajów Partnerstwa Wschodniego do pełnego uczestnictwa w unijnych programach;

37. podkreśla, że przestrzeganie zasad praworządności, w tym ustanowienie niezawisłego i skutecznego sądownictwa oraz zwalczanie korupcji, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym, są niezbędne do ochrony wartości demokratycznych;

38. podkreśla, że korupcja jest wciąż powszechnie występującym zjawiskiem w krajach Partnerstwa Wschodniego oraz że jest to istotny problem, który należy rozwiązać;

39. zauważa wpływ kryzysu gospodarczego na rozwój gospodarczy krajów Partnerstwa Wschodniego; podkreśla znaczenie pogłębienia współpracy gospodarczej w celu przyspieszenia realizacji projektu Partnerstwa Wschodniego, między innymi przez szerzenie wiedzy na temat złożoności problemów gospodarczych, wspieranie dobrego zarządzania w sektorze finansowym i współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, przyjęcie podejścia sektorowego oraz zachęcanie do wprowadzenia przepisów sprzyjających rozwojowi sektora MŚP; podkreśla konieczność zawarcia i tymczasowego stosowania pogłębionych i kompleksowych umów o wolnym handlu jako głównych narzędzi służących modernizacji gospodarki krajów Partnerstwa Wschodniego oraz przezwyciężeniu kryzysu finansowego;

40. wzywa do wzmocnienia wysiłków mających na celu wzmocnienie biznesowego wymiaru Partnerstwa Wschodniego, między innymi poprzez poprawę otoczenia biznesowego w krajach partnerskich, z korzyścią dla lokalnych, regionalnych i europejskich MŚP i firm, oraz wspieranie partnerstw biznesowych między UE a Partnerstwem Wschodnim;

41. ponadto uważa, że promowanie wspólnych działań z innymi partnerami strategicznymi oraz współpracy w międzynarodowych i europejskich organizacjach przyniosłoby korzyści wszystkim zainteresowanym;

42. podkreśla, że należy wspierać nawiązywanie więzi społecznych i kulturowych, wcielając w życie dewizę UE „Zjednoczeni w różnorodności”;

Środa, 12 marca 2014 r.

43. podkreśla znaczenie wymiany informacji i wymiany kulturowej między krajami Partnerstwa Wschodniego a UE dla budowania współczesnych, dobrze poinformowanych społeczeństw oraz promowania wartości europejskich;
44. podkreśla fakt, że Europejski Fundusz na rzecz Demokracji (EED) ma do odegrania istotną rolę w krajach Partnerstwa Wschodniego, a mianowicie ma szybko, skutecznie i w elastyczny sposób wzmocnić społeczeństwo obywatelskie oraz wspierać praworządność i poszanowanie praw człowieka, a także wspierać lub rozwijać ruchy prodemokratyczne w krajach, które jeszcze nie dokonały przemian demokratycznych lub które są w trakcie ich dokonywania; zachęca Komisję, ESDZ i państwa członkowskie do wspierania działań EED oraz do pełnego wykorzystywania potencjału w zakresie współpracy i synergii; w związku z tym wzywa UE i państwa członkowskie do zapewnienia odpowiedniego i stabilnego finansowania działalności EED;
45. uważa, że – aby polepszyć współpracę między partnerami wschodnimi – UE nie powinna nakładać ograniczenia w postaci stosowania jednego języka we wspólnych projektach i powinna propagować wielojęzyczność, zwłaszcza w inicjatywach samorządowych, obywatelskich i edukacyjnych;
46. podkreśla znaczenie promowania i wspierania wspólnych wysiłków w dziedzinie badań naukowych i innowacji, takich jak programy wymiany dla studentów, wirtualne projekty wielojęzyczne, dialog międzykulturowy realizowany poprzez wspólne produkcje filmowe i korzystanie ze wspólnych zasobów do tłumaczenia dzieł literackich, wspólne badania nad spuścizną po nazizmie, komunizmie i reżimach totalitarnych oraz nad wspólną europejską historią, między innymi w ramach programu „Europa dla obywateli” oraz poprzez promowanie współpracy z Platformą europejskiej pamięci i sumienia;
47. wzywa do stopniowego rozwijania wspólnej przestrzeni wiedzy i innowacji, aby połączyć kilka istniejących kierunków współpracy w zakresie badań naukowych i innowacji;
48. zachęca do dalszego zbliżania ram prawnych we wszystkich obszarach związanych z transportem oraz do wdrażania projektów dotyczących infrastruktury transportowej w całej sieci transportowej Partnerstwa Europejskiego w ramach istniejących programów i instrumentów UE, przy jednoczesnym dążeniu do większego zaangażowania europejskich i międzynarodowych instytucji finansowych oraz dawaniu pierwszeństwa projektom, które usprawniają połączenia z siecią bazową TEN-T;
49. wzywa do zrozumienia, że Partnerstwo Wschodnie jest ambitnym programem, którego rezultaty mogą stać się bardziej widoczne w perspektywie długoterminowej; podkreśla, że mimo szeroko zakrojonej krytyki Partnerstwa Wschodniego powodzenie tej inicjatywy zależy od zaangażowania i woli politycznej zarówno UE, jak i jej wschodnich sąsiadów; zauważa ponadto, że kluczową kwestią jest to, aby wszelka krytyka Partnerstwa Wschodniego była konstruktywna i ukierunkowana na poprawę programu, a nie na jego dyskredytację;
50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Komitetowi Regionów, rządów i parlamentom narodowym krajów Partnerstwa Wschodniego, OBWE i Radzie Europy.
-